

Miloš DVOŘÁK, *Vývoj a působnost místních národních výborů na příkladech MNV Dolní Bolíkov, Maříž a Vlastkovec v letech 1945-1964*, Bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických FF JU, České Budějovice 2007, 90 s. + fotografická příloha, mapa okresu Jindřichův Hradec, Inventář MNV Dolní Bolíkov, Maříž, Vlastkovec (s. 61-90).

Posudek oponenta bakalářské práce

Student Ústavu archivnictví a pomocných věd historických FF JU Miloš Dvořák si ve své bakalářské práci *Vývoj a působnost místních národních výborů na příkladech MNV Dolní Bolíkov, Maříž a Vlastkovec v letech 1945-1964* uložil za hlavní cíl zachytit vývoj a působnost místních národních výborů (MNV) na příkladech tří MNV - Dolní Bolíkov, Maříž a Vlastkovec ležících v blízkosti československo-rakouských hranic. Zkoumané období je vymezeno rozmezím let 1945-1964, které v sobě obsahuje mnohé převratné změny a proměny československé společnosti. Východiskem a základem celé práce je rozbor dochovaného archivního materiálu uloženého ve Státním oblastním archivu Třeboň, Státní okresní archiv Jindřichův Hradec. Autor též použil („přihlédl“) k dobovým právním normám a odpovídající literatuře. Téma bakalářská práce je velice zajímavé, neboť každý z dříve narozených se seznámil, více či méně, s působností MNV.

Autor svou práci rozčlenil do tří základních kapitol. Po nezbytném a přehledném Úvodu (s. 7-9), ve kterém provádí podrobnou analýzu použité literatury a pramenů, přistupuje k první kapitole Vývoj místních národních výborů v letech 1945-1990 (s. 10-32). Tuto kapitolu dále ještě pečlivě rozčlenil na čtyři základní podkapitoly: 1. MNV v letech 1945-1948, 2. 1949-1960, 3. 1960-1968, 4. 1968-1990, ve kterých ukazuje problematiku kontinuity vývoje těchto orgánů od jejich vzniku až po jejich zánik. Správně poukazuje, že „*Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v daném obvodu své působnosti spravují veškeré veřejné záležitosti. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě.*“ (s. 10). Dále sleduje změny v tomto období proběhlé změny v počtech poslanců a členů rad místních a městských národních výborů. Uvádí i změny spojené se vznikem střediskových obcí: „*Integrace místních národních výborů do střediskových obcí probíhala jednak tzv. slučováním obcí, kdy se bývalé obce staly místními částmi střediskové obce, jednak tzv. sdružováním, kdy si sdružené obce ponechaly územní samostatnost a vlastní označení.*“ (s. 29). Nevynechal ani situaci vzniklou transformací státní správy pod vlivem „sametové“ listopadové revoluce v r. 1989. Právě tehdy MNV a souběžně i celý systém ONV a KNV zcela zanikly a jejich působnost, tj. práva a závazky, plně přešly na obce, resp. obecní úřady a obecní zastupitelstva.

Druhá kapitola Diplomatický a obsahový rozbor písemné agendy MNV Dolní Bolíkov, Maříž a Vlastkovec v letech 1945-1964 (s. 33-44) je rozdělena do tří částí a sleduje knihy, spisy a účetní materiál. Student jako nedílnou součást své práce a v tom pochopitelně spatřuje největší přínos oponované práce, sestavil inventáře tří místních národních výborů z oblasti Slavonicka. Třetí kapitola nazvaná Správní vývoj a působnost MNV Dolní Bolíkov, Maříž a Vlastkovec v letech 1945-1964 (s. 45-54) je rozdělena do tří částí: 1. Správní začlenění obcí – historický přehled, 2. Okres Dačice, okresní soud Dačice a okresní soud Slavonice – historický přehled, 3. Působnost místních národních výborů Dolní Bolíkov, Maříž a Vlastkovec v letech 1945-1964. Uvádí i práci Akčních výborů Národní fronty, které byly utvořeny po únorovém komunistickém puči k tzv. „očistě“ od všech nepřátel (skutečných i potenciálních) nově etablované komunistické moci a které ve všech třech obcích vznikly až v březnu 1948. Zvláštností hodnou zaznamenání bylo odvolání 4 členů MNV Maříž, kdy v tomto případě se jednalo o členy KSČ (s. 52).

V Závěru (s. 55) je stručná rekapitulace dosažených poznatků, ukazujících zejména úplnou podřízenost MNV vyšším instancím jako byly ONV a KNV při každodenním plnění

úkolů období budování tzv. lidové demokracie a reálného socialismu. Důležitý autorův závěr je sdělení, že: „*Archivní materiály vzniklé působením tří výše uvedených místních národních výborů vypovídají o tom, jak byly tyto požadavky a nařízení uváděny do praxe a jaké těžkosti a problémy se s výkonem správy na jejím nejnižším stupni objevovaly.*“ (s. 55). Nedílnou součástí práce je i Seznam pramenů a literatury (s. 56-58), Seznam použitých zkratk (s. 59) a Seznam příloh (s. 60-90), které jsou rozděleny na fotografické, mapové a na tři inventáře autorem vytvořené. Ty jsou velice potřebné pro každého badatele, který se zabývá zkoumaným obdobím let 1945-1964 a dynamikou změn v tomto údobí proběhlých. Je sice možno připustit, že některé formulace by mohly být ještě jazykově vybroušenější, ale její klady nám zde zcela jednoznačně převažují, zejména pak tím, že opravdu není tzv. „zbytečně rozvláčná“.

Závěrem je možno konstatovat, že bakalářská práce Miloše Dvořáka, která je svým způsobem zajímavou a potřebnou sondou do mikroregionu tří obcí na Slavonicku, splňuje veškeré požadavky a má nezbytné předpoklady pro úspěšné obhájení. Je nutno také spravedlivě ocenit přínos vedoucí bakalářské práce při jejím vedení.

Proto předloženou bakalářskou práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích dne 9. května 2007

PhDr. et PaedDr. Jiří DVORÁK, Ph.D.
Historický ústav FF JU